

E P I S T O L A

11 prima initia ex illa sumpta esse. Ex illa enim non plures mundos, non hunc ipsum in quo uiuimus, aut ullum omnino aliud corpus, infinitum esse ostenditur. Quæ sanè physicæ uera sunt & propria exordia putanda. Quòd hæc ipsa mensurarum ratio & terræ amplitudinem metitur, & cœli ipsius spacia describit: & discipline sue, regulis quasi quibusdam, in cœlum subiectis mentibus hominum, omnes illos orbium & corporum coelestium ortus, obitus, motusq; demonstrat. Atq; hæc tam multa & minimè contemnenda commoda ijs præcipue affert, qui in umbra & ocio uiuentes, ueritatem exquirunt. Cum interim nec pauciora, nec leuiora ijs etiā præstet, qui ex umbra in solem progrediuntur, & in communi hominū consuetudine uersantes, priuatam aut publicā rem gerūt. Galenus scribit, sæpe se in incertarum rationum æstu ualde anxium & dubium laborantem, Geometricarum demonstrationum beneficio subleuatum esse, quæ modum & uiam præclarè operandi sibi monstrauerint. Etenim cum animaduerteret rotunda & circularia ulcera tardius quam longa curari, censuit eius curationis uiam sibi ex Geometria petendam esse. Proinde in lectionem de Isoperimetris incidens, inuenit, quòd circulus quidem omnium Isoperimetrarum figurarum esset capacissimus: nimirum quòd extrema eius undiq; plus à se mutuo, quam in alijs Isoperimetris figuris, distarent. Hac ratione fretus, in Methodo curandi, ad finem libri tertij scribens, sic inquit:

τὰ μὲν γράμματα στοιχεῖα τὰ χείλη αὐτῶν μᾶλλον θεωρήσουσι, φῆσιν αγωγῆς ἀκερβεσθέας δέσται, ὡς εἴη φάντασμα τούτων χρηστόμ.

Vnde Hippocrates etiam filium suū Thessalam, in quadam ad ipsum epistola, hortatur, ne uel Geometriam, uel Arithmeticam negligat, inter alia scribens his uerbis:

Iσογίας δὲ μελέτω Γεωμετρίας ηγή αριθμήσιΘ.

Et grauis author Quintilianus, eandem etiam Geometriam oratori suo, Rempub. domi & in pace gubernaturo, necessariam esse, multis & grauibus de cauiss ostendit. Ac res ipsa clamat, foris & in bello usum huius non uulgarem existere, cum castris scilicet locus est capiendus, magna moles loco mouendæ, machinæ bellicæ & tormenta fabricanda, aut trajecta flumina pontibus, obsidēda hostium moenia, & huius generis sexcenta alia facienda sunt. Celebratur Archimedis industria, quæ sola & acerrimos summi Imperatoris Marcelli impetus leui sēpe momēto frustrata est, & obsidionem Syracusarū in longius traxit. Inter ciues aut & milites magna uis est ordinis, magna cōcordiæ, magna amoris mutuus: quas res in primis efficit & conseruat in hominū societatibus proportio Geometrica. Quare Plato hanc, ut salutarē, præcipue asciscendā esse duxit ciuitatibus, quæ rerum suarum statum optimū esse uellent, & quam firmissimum. Vbi enim pro meritis & dignitate, magistratus & imperia optimis